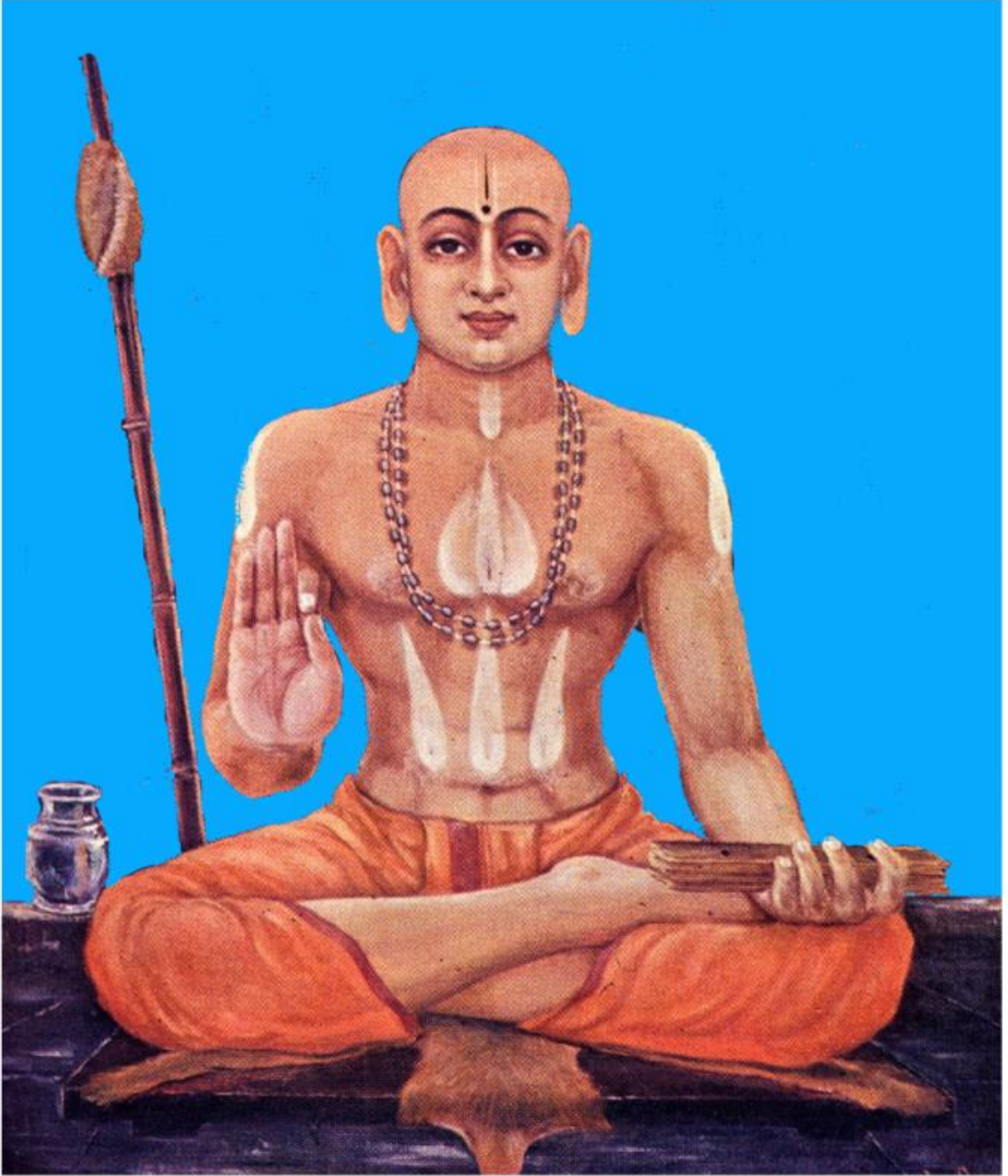

|| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ ||

Tracking:

Sr	Date	Remarks	By
1	24/05/2014	Typing Started on	H K Srinivasa Rao
2	30/05/2014	Typing Ended on	H K Srinivasa Rao
3	15/11/2014	Ist Proof Reading & Correction	Sri Ranganath Gangoor & H K Srinivasa Rao

|| ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ ||

Blessed by Lord and with His divine grace, we are pleased to publish this Magnanimous Work of Sri Acharya Madhwa. It is a humble effort to make available this Great work to Sadhakas who are interested in the noble path of propagating Acharya Madhwa's Philosophy.

With great humility, we solicit the readers to bring to our notice any inadvertant typographical mistakes that could have crept in, despite great care. We would be pleased to incorporate such corrections in the next versions. Users can contact us, for editable version, to facilitate any value additions.

Contact: H K SRINIVASA RAO, NO 26, 2ND FLOOR, 15TH CROSS, NEAR VIDHYAPEETA CIRCLE, ASHOKANAGAR, BANGALORE 560050. PH NO. 26615951, 9901971176, 8095551774, Email : srkarc@gmail.com

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ ಮಧ್ವಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲು, ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ, ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾದ, ದಿವಂಗತರಾದ ಲಲಿತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಅವರ ಸವಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ "ಸರ್ವಮೂಲ ಯಜ್ಞ"

“ಮಾತೃದೇವೋ ಭವ-ಪಿತೃದೇವೋಭವ-
ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ”

ಸಂಸೃತದಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ಜ್ಞಾನದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಏಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುಸ್ವಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುನಾಸಿಕ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:1. ವಿಶ್ವಮಧ್ವಮಹಾಪರಿಷತ್, ಉತ್ತರಾದಿಮಠ-ಅನುವಾದ ಕಾಂತೇಶಾಚಾರ್ಯ ಕದರಮಂಡಲಗಿ.

2. ದೈತವೇದಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ಮಾಯಾವಾದ ಖಂಡನಮ್

TableofContents:

ಶ್ರೀಮದಾನಂದೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ 	1
ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ 	2
ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.....	2
ಮಾಯಾವಾದಖಣ್ಡನಮ್ 	5
ಮುಖ್ಯಲಾಚರಣಮ್	5
ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಾಭಿಮತವಿಷಯಾದಿನಿರೂಪಣಮ್	5
ಮಾಯಾವಾದ್ಯಭಿಮತವಿಷಯಾದಿನಿರೂಪಣಮ್	5
ಗ್ರಂಥಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಪ್ರದರ್ಶನಮ್	5
ವಿಮತಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಪ್ರಯೋಜನಮ್.....	6
ಸಮ್ಯತಿಪನ್ನಪದಪ್ರಯೋಗಪ್ರಯೋಜನಮ್	6
ಅರಮ್ಭುಣೀಯತ್ವಪದಾರ್ಥವಿವರಣಮ್.....	6
ಮೂಲಸ್ಯ ತರ್ಕಪರತಾಸೂಚನಾಯ್'ಸ್ಯಾತ್'ಇತಿ ಪದಾದ್ಯಾಹಾರಃ.....	6
'ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾತ್' ಇತ್ಯಸ್ಯ ವೈಯರ್ಥ್ಯಶಂಕಾನಿರಾಸಃ	6
ಮಾಯಾವಾದಸ್ಯ ಅನಾರಮ್ಭುಣೀಯತ್ವಸಾಧನಮ್	6
ಪೂರ್ವೋಕ್ತತರ್ಕೇ ಆಪಾದಕವಿವರಣಮ್.....	7
ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಸಮರ್ಥನಮ್.....	7
ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಾತಿರೇಕೇ ಸತ್ಯತ್ವೇ ಚ ಅದ್ವೈತಹಾನಿದೋಷಃ.....	7
ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಾನತಿರೇಕೇ ಸ್ವಮತರೀತ್ಯಾ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾದೋಷಃ.....	8
ಪರರೀತ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯೈಕ್ಯಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಸಾಧನಮ್	8
ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಸಿದ್ಧಾವಪ್ಯದ್ವೈತಾಸಿದ್ಧಿಶಂಕಾಪರಿಹಾರೌ	8
ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಾವದ್ವೈತಸ್ಯ ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಿರಿತಿ ಶಂಕಾ ತತ್ಪರಿಹಾರಶ್ಚ	8
ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತ್ವೇ ಅನುಪಾದೇಯತ್ವಾಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದೋಷೌ	9
ಅದ್ವೈತವಾದೇ ತನ್ನಾಯೇನ ವಿಷಯಾಭಾವಸಮರ್ಥನಮ್.....	9
ಧರ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೇ ಭೇದಸತ್ಯತಾಸಿದ್ಧಿದೋಷಃ	10
ಪೂರ್ವೋಕ್ತರಗ್ರಂಥಯೋಃ ಪೌನರುಕ್ತಶಂಕಾ ತತ್ಪರಿಹಾರಶ್ಚ.....	10
ಅದ್ವೈತವಾದೇ ಪ್ರಯೋಜನನಿರಾಸಃ	10
ಜ್ಞಾತ ಆತ್ಮೈವಾಜ್ಞಾನಹಾನಿರಿತಿ ಪಕ್ಷನಿರಾಸಃ	11
ಅಜ್ಞಾನಹಾನೇಃ ಪೞ್ಮಮಪ್ರಕಾರತಾಪಕ್ಷನಿರಾಸಃ	11
ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತೇರಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯತ್ವನಿರಾಸಃ.....	11
ಮಾಯಾವಾದೇ ಅಧಿಕಾರ್ಯಭಾವವಿವರಣಮ್	12

ಮಾಯಾವಾದೇ ಸಮ್ಪನ್ನಾಭಾವೋಪಪಾದನಮ್ 12

ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಭ್ಯಾಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವಸಮರ್ಥನಮ್ 14

|| ಮಾಯಾವಾದಖಣ್ಡನಮ್ ||

ಮಜ್ಜಲಾಚರಣಮ್

ನರಸಿಂಹಮಸಹ್ಯೋರುಪ್ರತ್ಯೂಹತಿಮಿರಾಪಹಮ್ |
ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ವ್ಯಾಕರೀಷ್ಯೇ ಮಾಯಾವಾದಸ್ಯ ಖಣ್ಡನಮ್ ||

ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಾಭಿಮತವಿಷಯಾದಿನಿರೂಪಣಮ್

ಇಹ ಹಿ ವಿವಿಧಸಾಂಸಾರಿಕದುಃಖದರ್ಶನೇನ ವಿರಕ್ತಸ್ಯ ಶಮದಮಾದಿಮತೋ
ಮುಮುಕ್ಷೋರಧಿಕಾರಿಣಸ್ತನ್ನಿವೃತ್ಯೈ ಪರಮಾನಂದಾವಾಪ್ತೈ ಚ ಸಕಲಜೀವಜಡಾತ್ಮಕಾತ್
ಪ್ರಪಚ್ಛಾತ್ ಪರಮಾರ್ಥತ ಏವಾತ್ಯಂತಭಿನ್ನಂ ನಿಖಿಲಗುಣೋದಾರಂ ನಿರಸ್ತನಮಸ್ತದೋಷಂ
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಯಿತುಂ ಸಕಲಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತೀನಾಂ ತದುಪಕರಣಭೂತಬ್ರಹ್ಮ-
ಮೀಮಾಂಸಾಯಾಶ್ಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿರಿತಿ ತತ್ತಮ್ ||

ಮಾಯಾವಾದ್ಯಭಿಮತವಿಷಯಾದಿನಿರೂಪಣಮ್

ಅಪರೇ ತು 'ಸ್ವತಃ ಪರಬ್ರಹ್ಮಭೂತಸ್ಯೈವ ಜೀವಸ್ಯ ಅಜ್ಞಾನನಿಮಿತ್ತಂ ದುಃಖಾದಿ |
ತದದ್ವೈತಜ್ಞಾನನಿವರ್ತನೀಯಮಿತ್ಯತೋಽನರ್ಥಹೇತೋರಸ್ಯ ಪ್ರಹಾಣಾಯ ಆತ್ಮೈಕತ್ವ-
ವಿದ್ಯಾಪ್ರತಿಪತ್ತಯೇ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರಮ್ಭಃ' ಇತಿ ವರ್ಣಯಂತಿ

ಗ್ರಂಥಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಪ್ರದರ್ಶನಮ್

ತನ್ಮತಮಪಾಕೃತ್ಯ ಸ್ವಮತಂ ಸಮರ್ಥಯಿತುಮಿದಂ ಪ್ರಕರಣಮಾರಭಮಾಣೋ
ಭಗವಾನಾಚಾರ್ಯಃ ಪರಮಮಂಗಳಂ ನರಸಿಂಹಸ್ತವನಮಾದಾವಾಚರತಿ-

ನರಸಿಂಹೋಽಖಿಲಾಜ್ಞಾನಮತಧ್ವಾಂತದಿವಾಕರಃ |

ಜಯತ್ಯಮಿತಸಜ್ಞಾನಸುಖಶಕ್ತಿಪಯೋನಿಧಿಃ ||

ಅಖಿಲಂ ಚೈತನ್ಯಮಾತ್ರಾತಿರಿಕ್ತಂ ಅಜ್ಞಾನಕಲ್ಪಿತಮಿತಿ ಯನ್ಮತಂ ತದೇವ ಧ್ವಾಂತಮಿವ |
ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಪ್ರತಿರೂಪತ್ವಾತ್ ತನ್ನಿರಸನೇ ದಿವಾಕರ ಇವ |

ಜಯತಿ ಉತ್ಯಷ್ಟೋ ವರ್ತತೇ | ತಥಾ ಚೋಕ್ತಂ-

ಜಯೇರ್ಜಯಾಭಿಭವಯೋರಾದ್ಯೇಽರ್ಥೇಽಸಾವಕರ್ಮಕಃ |

ಉತ್ಯಷ್ಟಪ್ರಾಪ್ತೀರಾದ್ಯೋಽರ್ಥೋ ದ್ವಿತೀಯೇಽರ್ಥೇ ಸಕರ್ಮಕಃ || ಇತಿ

ಸತ್ತಂ ಜ್ಞಾನಸುಖಶಕ್ತೀನಾಂ ವಿಶೇಷಣಮ್ | ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಯಥಾರ್ಥತ್ವಂ ಸತ್ತಂ, ಸುಖಸ್ಯ
ದುಃಖಾಸಮ್ಪನ್ನತ್ವಂ, ಶಕ್ತೇರಪ್ರತಿಬದ್ಧತಾ | ತಾಭಿಃ ಪಯೋನಿಧಿರಿವ | ಪಯೋನಿಧಿಃ ಪರಿಮಿತೋ
ಭವತೀತ್ಯತಸ್ತಮಮಿತತ್ವೇನ ವಿಶಿನಷ್ಟಿ |

ದ್ವಿವಿಧಃ ಖಲು ಪುರುಷಾರ್ಥೋಽನಿಷ್ಟನಿವೃತ್ತಿರಿಷ್ಟಪ್ರಾಪ್ತಿಶ್ಚ | ತತ್ರ ಅಖಿಲೇತಿ
ಮಾಯಾವಾದಾದಿದುರ್ಮತಪ್ರಸಂಜ್ಞಿತಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಾದ್ಯಾನಿಷ್ಟನಿವರ್ತಕತ್ವೇನ ನರಸಿಂಹಸ್ತುತಿ-
ರ್ವಿಹಿತಾ | ಅಮಿತೇತಿ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಾದಿಸಮಸ್ತೇಷ್ವಸಮ್ಪಾದನಸಮರ್ಥತ್ವೇನೇತಿ ||

ಅಖಿಲಾಜ್ಞಾನಮತಂ ಧ್ವಾನ್ತಸಮಮಿತ್ಯೇತದಸಹಮಾನ ಆಹ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಣೋರೇಕತ್ವಂ ಹಿ ಶ್ರುತಿಸ್ತನ್ಮಿಮಾಂಸಾಭಿಸ್ತಾತ್ಪ್ರಯತಃ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತೇ| ನ ಚೈತಚ್ಚೈತನ್ಯಾತಿರಿಕ್ತಸ್ಯಾಖಿಲಸ್ಯ ಅಜ್ಞಾನಕಲ್ಪಿತತಯಾ ವಿನೋಪಪದ್ಯತೇ| ತತ್ ಕಥಮೇವಮುಚ್ಯತೇ? ಇತಿ|

ಮೈವಮ್| ಸ್ಯಾದೇತದೇವಂ, ಯದಿ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಣೋರೈಕ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ವೇದತನ್ಮಿಮಾಂಸಯೋರುಪಪನ್ನಂ ಸ್ಯಾತ್| ನ ಚೈತದಸ್ತಿ| ತತ್ತರತಯಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೇ ವೇದಾದೇರನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಪ್ರಸಂಗಾತ್| ತತ್ಕಥಮಿತಿ| ತತ್ರಾಹ -

ವಿಮತಮನಾರಮ್ಭಣೀಯಮ್, ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾತ್, ಯದಿತ್ಥಂ ತತ್ ತಥಾ, ಯಥಾ ಸಮ್ಪ್ರತಿಪನ್ನಮ್|

ವಿಮತಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಪ್ರಯೋಜನಮ್

ವಿಮತಂ ಆರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಾನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಾಭ್ಯಾಂ ವಿಮತಿವಿಷಯೀಭೂತಂ ಶ್ರುತಿಸ್ತನ್ಮಿಮಾಂಸಾಶಾಸ್ತ್ರಮ್| 'ಶಾಸ್ತ್ರಮನಾರಮ್ಭಣೀಯಂ' ಇತ್ಯೇವೋಕ್ತೇ ಬೌದ್ಧಾದಿಶಾಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಸ್ಯ ಪರೇಣಾಭ್ಯುಪಗತತ್ವಾತ್ ಇಷ್ಟಾಪಾದನಮೇತತ್ ಸ್ಯಾತ್| ತರ್ಹಿ ವೇದಾದಿತ್ಯೇವೋಚ್ಯತಾಮ್| ಮೈವಮ್| ವಿಮತಿಗ್ರಹಣೇನ ನಿರಾಶ್ರಯತ್ವಾದಿ- ದೋಷಪರಿಹಾರಸ್ಯಾಪಿ ಸೂಚಿತತ್ವಾತ್|

ಸಮ್ಪ್ರತಿಪನ್ನಪದಪ್ರಯೋಗಪ್ರಯೋಜನಮ್

ಏವಮಾಪಾದ್ಯವೈಕಲ್ಯಾದಿದೋಷಪರಿಹಾರಸೂಚನಾಯ 'ಯಥಾ ಸಮ್ಪ್ರತಿಪನ್ನಮ್' ಇತ್ಯುಕ್ತಮ್| ಅನ್ಯಥಾ ಬೌದ್ಧಾದಿಶಾಸ್ತ್ರಮ್ ಇತಿ ಬ್ರೂಯಾತ್||

ಅರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಪದಾರ್ಥವಿವರಣಮ್

ನನ್ದನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಂ ನಾಮ ಅಪ್ರಣೇತವ್ಯತ್ವಂ ವಾ? ಅಶ್ಶೋತವ್ಯತ್ವಾದಿಕಂ ವಾ? ಆದ್ಯೇ ತ್ವಿಷ್ಟಾಪಾದನಮ್| ವೇದಸ್ಯಾಪ್ರಣೇತವ್ಯತ್ವಾತ್| ನ ದ್ವಿತೀಯಃ| ಬೌದ್ಧಾದಿಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರವಣಸ್ಯಾಪಿ ದರ್ಶನಾತ್| ಮೈವಮ್| ಪ್ರೇಕ್ಷಾವದುಪಾದೇಯತ್ವಾಭಾವಸ್ಯ ವಿವಕ್ಷಿತತ್ವಾತ್|

ಮೂಲಸ್ಯ ತರ್ಕಪರತಾಸೂಚನಾಯ 'ಸ್ಯಾತ್' ಇತಿ ಪದಾದ್ಯಾಹಾರಃ

ಸ್ಯಾದಿತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಾಕ್ಯಶೇಷಃ| ತಥಾ ಚ 'ಯದಿ ವೇದಾದಿಕಂ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಣೋರೈಕ್ಯಪ್ರತಿಪಾದಕಂ ಸ್ಯಾತ್ ತದಾ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯಂ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತ' ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ಭವತಿ|

'ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾತ್' ಇತ್ಯಸ್ಯ ವೈಯರ್ಥ್ಯಶಙ್ಕಾನಿರಾಸಃ

ಆಪಾದಕಮೇವ ಅಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾದಿತ್ಯನೇನ ಹೇತುವಾಕ್ಯೇನ ವಿವ್ರಿಯತ ಇತ್ಯದೋಷಃ| ತಚ್ಚೋತ್ತರತ್ರ| ಪ್ರದರ್ಶಯಿಷ್ಯಾಮಃ|

ಮಾಯಾವಾದಸ್ಯ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಸಾಧನಮ್

ಅಥವಾ ವೇದತನ್ಮಿಮಾಂಸಾದಿಕಮೈಕ್ಯಪರತಯಾ ವ್ಯಾಕುರ್ವನ್ಮಾಯಾವಾದಿಪ್ರಣೇತಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮೇವ ಪಕ್ಷೀಕೃತ್ಯ ತಸ್ಯಾನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಂ ವೇದಾದೇಸ್ತತ್ತರತ್ವನಿರಾಸಾಯ ಸಾಧ್ಯತೇ|

ಕಥಮನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ವಿಮತಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯೇತ್ಯತ ಆಹ-

ನ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯ ಯಾಥಾರ್ಥ್ಯಂ ತತ್ಪಕ್ಷೇ|

ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ಹ್ಯಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮ್| ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮನೋರೇಕತ್ವಂ ಚ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯತಯಾ ಪರಸ್ಯಾಭಿಮತಮ್| ನ ತತ್ ಪರಮಾರ್ಥಭೂತಮ್| ಅತೋಽನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ಸಿದ್ಧಮ್|

ಪೂರ್ವೋಕ್ತತರ್ಕೇ ಆಪಾದಕವಿವರಣಮ್

ನನು 'ಯದ್ಯದ್ವೈತಪರಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸ್ಯಾತ್ ತದಾ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯಂ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತ' ಇತಿ ಪ್ರಸಜ್ಯೋಕ್ತೌ ಆಪಾದಕಸ್ಯೋಕ್ತತ್ವಾತ್ ಪುನರ್ಹೇತ್ವಭಿಧಾನಂ ವ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ಯಾತ್| ನ ಚೈತದೇವ ಆಪಾದಕಾಭಿಧಾನಮಿತಿ ವಾಚ್ಯಮ್| ತಥಾ ಸತ್ಯನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾದಿತ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾದಿತ್ಯರ್ಥಃ ಸ್ಯಾತ್| ತಥಾ ಚ ದೃಷ್ಟಾಂತಾನುಪಪತ್ತಿಃ| ನ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯೇತ್ಯಪಪಾದನಾನುಪಯೋಗೋಽಸಂಭವತತ್ವಂ ಚೇತಿ|

ಮೈವಮ್| ಅಭಿಪ್ರಾಯಸದ್ಭಾವಾತ್| ತಥಾ ಹಿ 'ಯದ್ಯದ್ವೈತಮೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಃ ಸ್ಯಾತ್ ತದಾ ಶಾಸ್ತ್ರಮನಾರಮ್ಭಣೀಯಂ ಸ್ಯಾತ್' ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ನಿಮಿತ್ತನೈಮಿತ್ತಿಕಭಾವಸ್ಯ ಅಸ್ಫುಟತ್ವಾತ್, ಕಥಮಿತ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಾಯಾಂ ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಾತ್ ಇತ್ಯುಕ್ತಮ್| 'ಯದಿಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥೋಽದ್ವೈತಂ ಸ್ಯಾತ್ ತದಾ ಶಾಸ್ತ್ರಮನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕಂ ಸ್ಯಾತ್| ತತಶ್ಚ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯಂ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತ' ಇತಿ|

ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಸಮರ್ಥನಮ್

ಅದ್ವೈತಸ್ಯೈವ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಅಯಥಾರ್ಥಃ ಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ಕಥಂ? ಇತ್ಯತೋ 'ನ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯ' ಇತ್ಯಭಿಹಿತಮ್| ತತ್ರೋಪಪತ್ತಿಃ 'ತತ್ಪಕ್ಷೇ' ಇತಿ| ಐಕ್ಯಮೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಶ್ಚೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಾತಿರಿಕ್ತಂ ಸರ್ವಮಪರಮಾರ್ಥಭೂತಂ ಸ್ಯಾತ್| ಐಕ್ಯಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮವ್ಯತಿರಿಕ್ತತ್ವಾತ್ ಅಪರಮಾರ್ಥಭೂತಮ್| ತತ್ರಪ್ರತಿಪಾದಕಂ ಚ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಕಥಂ ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕಂ ನ ಭವೇದಿತಿ|

ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಾತಿರೇಕೇ ಸತ್ಯತ್ವೇ ಚ ಅದ್ವೈತಹಾನಿದೋಷಃ

ಅಥ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಂ ತತ್ಸ್ವರೂಪಾತಿರಿಕ್ತಮಪಿ ಪರಮಾರ್ಥಸದಜ್ಞೇಕ್ರಿಯತೇ ತದಾ ತೇನೈವ ದ್ವೈತಾಪತ್ತೇರದ್ವೈತಪರಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಹಾನಿಃ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯಾಹ-

ಅದ್ವೈತಹಾನೇಃ ಸ್ವರೂಪಾತಿರೇಕೇ|

ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಸ್ಯೇತಿ ವರ್ತತೇ| ಯಾಥಾರ್ಥ್ಯೇ ಸತೀತಿ ಶೇಷಃ|

ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಾನತಿರೇಕೇ ಸ್ವಮತರೀತ್ಯಾ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾದೋಷ:

ಸ್ಯಾದೇತತ್, ಐಕ್ಯಂ ಪರಮಾರ್ಥಸದೇವ! ಕಿಂತು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಾನತಿರಿಕ್ತಮೇವ! ಯಥಾಹ—
“ತಚ್ಚಾದ್ವೈತಂ” ‘ಬ್ರಹ್ಮೈವೇದಂ ಸರ್ವಂ’ ಇತಿ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥೇನ ಸಹೈಕ್ಯಮಾಪನ್ನಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮೈವ
ಸ್ಯಾತ್” ಇತಿ! ತಥಾ ಚ ಕಥಂ ತತ್ರತಿಪಾದಕಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕಂ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯತ
ಆಹ —

ಅನತಿರೇಕೇ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವಾದಾತ್ಮನಃ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾ!

ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯೇತಿ ಶೇಷಃ! ಯದ್ಯದ್ವೈತಂ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಾನತಿರಿಕ್ತಂ ಸ್ಯಾತ್ ತದಾ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಭೋಧಕತ್ವಂ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತ! ಬೋಧ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮನೋ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪತ್ವಾತ್! ತಸ್ಯ ಚ
ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವೇನ ನಿತ್ಯಸಿದ್ಧತ್ವಾತ್! ಅತಃ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾಪರಿಹಾರಾಯ ಐಕ್ಯಸ್ಯ
ಸ್ವರೂಪಾತಿರೇಕೇಽಜ್ಞೇಕ್ರಿಯಮಾಣೇ ಅನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮೇವೇತಿ!

ಅಯಂ ಚ ದೋಷಃ ಸ್ವಮತರೀತ್ಯೈವೋಕ್ತ ಇತಿ ಮನ್ತವ್ಯಮ್! ಸ್ವವಿಷಯಪ್ರಕಾಶತ್ವಂ
ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವಂ’ ಇತಿ ಸ್ವಮತೇಽಜ್ಞೇಕಾರಾತ್!

ಪರರೀತ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯೈಕ್ಯಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಸಾಧನಮ್

ಪರರೀತ್ಯಾ ತು ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವಾದಾತ್ಮನಃ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ ಸ್ಯಾತ್! ‘ಅವೇದ್ಯತ್ವಂ
ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವಂ’ ಇತ್ಯಜ್ಞೇಕಾರಾದಿತಿ ದೂಷಣಂ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಮ್!

ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಸಿದ್ಧಾವಪ್ಯದ್ವೈತಾಸಿದ್ಧಿಶಙ್ಕಾಪರಿಹಾರೌ

ನನು ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತಯಾ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ಸಿದ್ಧತ್ವೇಽಪ್ಯದ್ವೈತಾದಿವಿಶೇಷಾಕಾರೇಣಾ-
ನಧಿಗತತ್ವಾನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತ್ವಾದಿಕಮ್! ಯಥಾ ಖಲು ಭವತಾಂ
ಗುಣಗುಣಿನೋರಭೇದೇಽಪಿ ಗುಣಿನಃ ಸ್ವರ್ಶನೇನೋಪಲಮ್ಬೇ ರೂಪಸ್ಯಾಽನಧಿಗತಿರೇವಮಿತಿ!
ಅತ ಆಹ —

ನಿರ್ವಿಶೇಷತ್ವಾದಾತ್ಮನೋ ನಾನಧಿಗತೋ ವಿಶೇಷಃ!

ಸ್ಯಾದೇವಂ, ಘಟೋಪಲಮ್ಬೇಽಪಿ ತದ್ರೂಪಾನುಪಲಭಿಃ! ಯತೋ ರೂಪಂ ಘಟಾಭಿನ್ನಮಪಿ
ತದ್ವಿಶೇಷತಯಾ ಅಜ್ಞೇಕ್ರಿಯತೇ, ನ ತು ತನ್ಮಾತ್ರಮ್! ನ ಚೈಕ್ಯಮಪಿ ಆತ್ಮಾಭಿನ್ನಂ ತದ್ವಿಶೇಷಃ!
ಯೇನ ಆತ್ಮನಿ ಸಿದ್ಧೇಽಪ್ಯನಧಿಗತಮಿತಿ ಯುಕ್ತಮ್! ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಸ್ಯ
ನಿರ್ವಿಶೇಷತ್ವಾಜ್ಞೇಕಾರಾದಿತಿ!

ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಾವದ್ವೈತಸ್ಯ ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಿರಿತಿ ಶಙ್ಕಾ ತತ್ರರಿಹಾರಶ್ಚ

ಅಥಾಪಿ ಸ್ಯಾತ್! ಭವೇದಿದಂ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತ್ವಾದಿ ಯದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಾಕ್ಷಾದದ್ವೈತಂ
ಪ್ರತಿಪಾದಯತೀತಿ ಬ್ರೂಮಃ! ನ ಚೈವಮ್! ಕಿಂ ನಾಮ? ಆವರಣಭೂತಾಜ್ಞಾನಮಾತ್ರಂ
ನಿವರ್ತಯತೀತಿ! ನಿವೃತ್ತೇ ತ್ವಾವರಣೇ ಅದ್ವೈತಂ ಸ್ವತ ಏವ ಸಿದ್ಧಮ್! ತದುಕ್ತಂ - ‘ಸಿದ್ಧಂ ತು
ನಿವರ್ತಕತ್ವಾತ್’ ಇತಿ ತತ್ರಾಹ —

ಸಿದ್ಧತ್ವಾತ್ ಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ವಿಶೇಷಾಭಾವಾಚ್ಚ ನಾಜ್ಞಾನಂ ಕಸ್ಯಚಿದಾವರಕಮ್ |

ಸ್ಯಾದೇವಂ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾಪರಿಹಾರಃ | ಯದಿ ಪರಮತೇ ಅಜ್ಞಾನಮಾವರಣಂ ಸಮ್ಭವೇತ್ | ನ ಚೈತತ್ಸಮ್ಭವತಿ | ಆವರಣಂ ಹ್ಯಾತ್ರಿಯಮಾಣೇನ ವ್ಯಾಪ್ತಮ್ | ನ ಚಾಜ್ಞಾನಸ್ಯ ತದಸ್ತಿ | ತಥಾ ಹಿ— ಕಿಮಜ್ಞಾನಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಸ್ಯಾವರಣಂ ಸ್ಯಾತ್? ಉತ ತದ್ವಿಶೇಷಸ್ಯ? ನಾದ್ಯಃ | ತಸ್ಯ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವೇನ ನಿತ್ಯಸಿದ್ಧತ್ವಾತ್ | ನ ದ್ವಿತೀಯಃ | ತದಭಾವಾತ್ | ತಥಾ ಚ ವ್ಯಾಪಕಾಭಾವಾದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಮಾವರಣಮಪಿ ನ ಸಮ್ಭವತೀತಿ ನ ತನ್ನಿವರ್ತಕತ್ವೇನ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಸಿದ್ಧಸಾಧನತ್ವಂ ಭವತೀತಿ |

ಯದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಾಕ್ಷಾದದ್ವೈತಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯತೀತಿ ಬ್ರೂಮಃ | ನ ಚೈವಮ್ | ಕಿನ್ನಾಮ್? ಆವರಣಭೂತಾಜ್ಞಾನಮಾತ್ರಂ ನಿವರ್ತಯತೀತಿ |

ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತ್ವೇ ಅನುಪಾದೇಯತ್ವಾಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದೋಷೌ

ಅಸ್ತು ತರ್ಹಿ ಸಿದ್ಧಸಾಧನತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ | ಕೋ ದೋಷಃ? ಇತಿ ಚೇತ್ | ಪರಾರ್ಥತ್ವಾಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಪರಸಿದ್ಧಬೋಧನೇ ಅನುಪಾದೇಯತ್ವಂ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯೇಕಃ | ಅಪರಂ ಚಾಹ -

ಅನಧಿಗತಾರ್ಥಗನ್ತಪ್ರಮಾಣಮಿತಿ ಚ ತನ್ನತಮ್ |

ಗನ್ತಶಬ್ದೇನಾವಗತಿಸಾಧನಮುಚ್ಯತೇ | ಅನಧಿಗತೇತಿ ಸ್ಯತ್ಯಾದಿವ್ಯದಾಸಾರ್ಥಮ್ | ಶುಕ್ತಿರಜತಾದಿಜ್ಞಾನನಿರಾಸಾಯಾರ್ಥಗ್ರಹಣಮ್ | ಅರ್ಥಸ್ಯ ಚ ಯಥಾವಸ್ಥಿತಸ್ಯ ವಿವಕ್ಷಿತತ್ವಾತ್ | ಅರ್ಥಸ್ಯ ಫಲಸ್ಯ ಚ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಗನ್ತಪದಮ್ | ತಸ್ಯ ಚ ಸಾಧನಪರತ್ವಾನ್ನ ಕರ್ತರ್ಯತಿ ಪ್ರಸಂಭಃ | ಏತದ್ಭಾಷ್ಯಾನಾಂ ಪ್ರಮಾಣಲಕ್ಷಣಮ್ | 'ವ್ಯವಹಾರೇ ಭಟ್ಟನಯಃ' ಇತಿ ಮಾಯಾವಾದಿಭಿರಂಕಾರಾತ್ ನತನ್ನತಮಿತಿ ಯುಕ್ತಮ್ | ಯದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಮಧಿಗತಮೇವಾರ್ಥಮವಗಮಯೇತ್ತದಾ ಪ್ರಮಾಣಲಕ್ಷಣಾಭಾವಾದಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರಸಂಭೇತೇತಿ |

ಅದ್ವೈತವಾದೇ ತನ್ಮಾಯೇನ ವಿಷಯಾಭಾವಸಮರ್ಥನಮ್

ಏವಮಯಥಾರ್ಥಪರತ್ವಮನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮಿತ್ಯಭಿಪ್ರೇತೋಪಪಾದಿತಮ್ | ಅಧುನಾ ವಿಷಯಪ್ರಯೋಜನಾದಿರಹಿತತ್ವಮನ್ಯಥಾಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮಭಿಪ್ರೇತ್ಯ ತತ್ಸಿದ್ಧಿರ್ಥಂ ಪರಾಬಿಮತಂ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ವಿಷಯಾದಿಕಂ ಪರನ್ಮಾಯೇನಾಪಾಕರೋತಿ -

ಅಜ್ಞಾನಾ ಸಮ್ಭವಾದೇವ ತನ್ನತಮಖಿಲಮಪಾಕೃತಮ್ |

ತನ್ನತಂ ತದಭಿಮತಂ ಅಖಿಲಂ ವಿಷಯಾದಿಕಮಪಾಕೃತಮ್ ವೇದಿತವ್ಯಮ್ | ಕಥಮ್? ಉಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ತನ್ನತೇ ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವಾದ್ವಿಷಯಾದೇಶ್ಚಾಜ್ಞಾನಸಾಪೇಕ್ಷತ್ವಾತ್ | ಅಜ್ಞಾತೋ ಹಿ ವಿಷಯೋ ಭವತಿ | ಅನ್ಯಥಾ ಅತಿಪ್ರಸಂಭಾದಿತಿ |

ಏವಮಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವೇನ ವಿಷಯಂ ನಿರಾಕೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಾಂತರೇಣ ನಿರಾಚಷ್ಟೇ-

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೇ ಚೈಕೈಸ್ಯಾತತ್ವಾವೇದಕತ್ವಮಾಗಮಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ |

ಐಕ್ಯಂ ಹಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ವಿಷಯತಯಾ ಪರಸ್ಯಾಭಿಮತಮ್ ತತ್ತಿಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಾತಿರಿಕ್ತಂ? ಉತ
ತನ್ಮಾತ್ರಂ? ಆದ್ಯೇಽಪಿ ಸತ್ಯಂ ಮಿತ್ಯಾ ವಾ? ನಾದ್ಯಃ! ಅದ್ವೈತಹಾನಿಪ್ರಸಜ್ಞಾತ್ ನ ದ್ವಿತೀಯಃ!
ಐಕ್ಯಸ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೇ ತತ್ರೈತಿಪಾದಕಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾತ್ಮತ್ವಾವೇದಕತ್ವಂ ಸ್ಯಾತ್ ತಥಾ ಚಾಪಸಿದ್ಧಾಂತಃ
ಸ್ಯಾತ್!

ಧರ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೇ ಭೇದಸತ್ಯತಾಸಿದ್ಧಿದೋಷಃ

ಕಿಂಚಿ -

ಸತ್ಯತಾ ಚ ಭೇದಸ್ಯ!

ಪರಸ್ಪರವಿರುದ್ಧಯೋರನ್ಯತರನಿಷೇಧಸ್ಯಾನ್ಯತರವಿಧಿನಾ ವ್ಯಾಪ್ತತ್ವಾದೈಕ್ಯಸ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೇ
ಭೇದಸ್ಯ ಸತ್ಯತಾ ಚ ಸ್ಯಾತ್ ಅತ ಐಕ್ಯಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮೇವೇತ್ಯಜ್ಞೇಕಾರ್ಯಮ್ ಸ್ವರೂಪಸ್ಯ
ಚ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶತ್ವೇ ನ ವಿಷಯತಾ ಸಮ್ಭವತೀತಿ!

ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗ್ರಂಥಯೋಃ ಪೌನರುಕ್ಯಶಙ್ಕಾ ತತ್ಪರಿಹಾರಶ್ಚ

ಪೂರ್ವಮನತಿರೇಕಪಕ್ಷಪ್ರತಿಷೇಧೇನಾತಿರೇಕಪಕ್ಷಮಜ್ಞೇಕಾರ್ಯಯಥಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಂ
ಸಮರ್ಥಿತಮ್ ಇದಾನೀಂ ತು ತದ್ವಿಪರ್ಯಯೇಣ ವಿಷಯತ್ವಭಾವಪ್ರತಿಪಾದನಮಿತಿ ಭೇದಃ!

ಅದ್ವೈತವಾದೇ ಪ್ರಯೋಜನನಿರಾಸಃ

ಏವಂ ವಿಷಯಂ ನಿರಾಕೃತ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಂ ನಿರಾಕರೋತಿ—

ಏವಮೇವ ಪ್ರಯೋಜನಮಪಿ ನಿರಸ್ತಮ್!

ಯಥಾ ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವಾದಜ್ಞಾತಸ್ಯ ವಿಷಯಸ್ಯಾಸಮ್ಭವೋಽದ್ವೈತವಾದೇ, ಏವಮೇವಾಜ್ಞಾನಾ-
ಸಮ್ಭವಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಮಪಿ ನಿರಸ್ತಂ ವೇದಿತವ್ಯಮ್ ಮೋಕ್ಷೋ ಹಿ
ಪ್ರಯೋಜನಮ್ ಸ ಚಾಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಿರೂಪಃ! ಯದಾಹ— 'ಅವಿದ್ಯಾಸ್ತಮಯೋ ಮೋಕ್ಷಃ ಸಾ
ಸಂಸಾರ ಉದಾಹೃತಃ' ಇತಿ ನ ಚಾಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವೇ ತನ್ನಿವೃತ್ತಿರುಪಪದ್ಯತೇ!

ನನ್ನೇತತ್ 'ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವಾದೇವ' ಇತ್ಯನೇನೈವ ವಾಕ್ಯೇನ ಸಿದ್ಧಮ್ ತತ್ತಿಮಥೋಽಯಂ
ಗ್ರಂಥಃ? ಸತ್ಯಮ್, ತಥಾಪಿ ತಸ್ಯೈವ ಪ್ರಪಂಚೋಽಯಮಿತ್ಯದೋಷಃ! ಪ್ರಪಂಚನಮ್ ಚ
ಪ್ರಕಾರಾಂತರೇಣ ಪ್ರಯೋಜನನಿರಾಸಪ್ರಸ್ತಾವಾಯೇತಿ!

ಪ್ರಕಾರಾಂತರೇಣ ಪ್ರಯೋಜನಂ ನಿರಾಕರೋತಿ—

ಪ್ರಯೋಜನಂ ನಿರಸ್ತಮಿತಿ ಸಮ್ಭವಃ! ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಿಲಕ್ಷಣೋ ಹಿ ಮೋಕ್ಷಃ
ಪರೇಣಾತ್ಮಸ್ವರೂಪತಯೈವೇಷ್ಠಃ! ಯಥಾಽಽಹ 'ಆತ್ಮವಾಜ್ಞಾನಹಾನಿಃ' ಇತಿ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ಚ
ಪ್ರಾಗೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೃತ್ತೇಃ ಸಿದ್ಧಮೇವೇತಿ ಕಥಂ ತತ್ ಪ್ರಯೋಜನಂ ಸ್ಯಾತ್? ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ಸಿದ್ಧಸ್ಯ
ಸಾಧನಾಯ ಯತತೇ! ನಾಪಿ ತತ್ ಸಾಧನಾರ್ಹಮ್!

ಸ್ವರೂಪತ್ವಾನ್ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ಪೂರ್ವಮೇವ ಸಿದ್ಧತ್ವಾತ್!

ಜ್ಞಾತ ಆತ್ಮವಾಜ್ಞಾನಹಾನಿರಿತಿ ಪಕ್ಷನಿರಾಸಃ|

‘ಜ್ಞಾತ ಆತ್ಮವಾಜ್ಞಾನಹಾನಿನಾತ್ಮಮಾತ್ರಮ್’ ಇತಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ತದಸತ್ ಆತ್ಮನೋ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮತಾನಜ್ಞೇಕಾರಾತ್ ವೃತ್ತಿವಿಷಯತಾಸ್ತೀತಿ ಚೇತ್ ತಥಾಪಿ ವೃತ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟ ಆತ್ಮಾ ಮೋಕ್ಷ ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ಸ್ಯಾತ್ ತಥಾ ಚ ವೃತ್ತೇರ್ನಿವೃತ್ತೌ ಮೋಕ್ಷನಿವೃತ್ತಿಪ್ರಸಂಗಃ| ವೃತ್ಯುಪಲಕ್ಷಿತ ಆತ್ಮಾ ಮೋಕ್ಷ ಇತಿ ಚೇತ್, ತಥಾಪಿ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತೌ ಪ್ರಸಂಗ ಇತ್ಯೇಷಾ ದಿಕ್|

ಅಜ್ಞಾನಹಾನೇಃ ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾಪಕ್ಷನಿರಾಸಃ

ಅಪರ ಆಹ— ನಾವಿದ್ಯಾಸ್ತಮಯಲಕ್ಷಣಂ ಮೋಕ್ಷಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮಾಚಕ್ಷ್ಮಹೇ| ಕಿಂ ನಾಮ? ಅನ್ಯಮೇವ| ನ ಚ ವಾಚ್ಯಂ ತಸ್ಯ ಸತ್ವೇ ಅದ್ವೈತಹಾನಿಃ, ಅಸತ್ವೇ ತದಭಾವಃ, ಸದಸತ್ತಂ ವಿರುದ್ಧಂ, ಸದಸದ್ವಿಲಕ್ಷಣತ್ವೇಽಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಿತ್ವಾನುಪಪತ್ತಿಃ, ಪ್ರತಿಯೋಗಿತನಿವೃತ್ತೋ- ವ್ಯೇಲಕ್ಷಣ್ಯಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವಾದಿತಿ| ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾಭ್ಯುಪಗಮಾತ್| ಯಥೋಕ್ತಂ —

ನ ಸನ್ನಾಸನ್ನಸದಸನ್ನಾನಿರ್ವಾಚ್ಯಶ್ಚ ತತ್ತ್ವಯಃ|

ಯಕ್ಷಾನುರೂಪೋ ಬಲಿರಿತ್ಯಾಚಾರ್ಯಃ ಪ್ರತ್ಯಪೇಪದಮ್|| ಇತಿ||

ತತ್ರಾಹ -

ಅಜ್ಞಾನಸಮ್ಭವೇನ ಚತುರ್ಥಪ್ರಕಾರಾಭಾವಾತ್ ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾಪಿ ನಿರಸ್ತಾ|

ಮೋಕ್ಷಸ್ಯೇತ್ಯನುವರ್ತತೇ| ಅಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಹಿ ನ ಸತ್ವಮದ್ವೈತಭಜ್ಞಾತ್| ನಾಪ್ಯಸತ್ತಂ ಪ್ರತೀತಿವಿರೋಧಾತ್| ನ ಚ ಸದಸತ್ತಂ ವಿರೋಧಾತ್| ಅಶಶ್ಚತುರ್ಥಪ್ರಕಾರೋ- ಽನಿವರ್ಚನೀಯತ್ವಮಜ್ಞೇಕಾರ್ಯಮ್| ನ ಚ ತನ್ನಿವೃತ್ತಿರಪಿ ತಾದೃಶೀ ಸಮ್ಭವತೀತ್ಯೇವಂ ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾ ಪರೇಣಾಜ್ಞೇಕೃತಾ|

ಸ್ಯಾದಿಯಂ ಯದ್ಯಜ್ಞಾನಮೇವ ಪರಮತೇ ಸ್ಯಾತ್| ನ ಚ ತತ್ಸಮ್ಭವತಿ| ‘ನಿಧತ್ವಾತ್ಸ್ವರೂಪಸ್ಯ’ ಇತ್ಯಾದಿನ ತದಸಮ್ಭವಸ್ಯೋಕ್ತತ್ವಾತ್| ಅತೋಽಜ್ಞಾನಾನುಸಮ್ಭವೇನ ಚತುರ್ಥಪ್ರಕಾರಸ್ಯ ಸುತರಾಮಭಾವಾತ್ ತೇನ ಕಲ್ಪಮಾನಾ ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾಪಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತರೀತ್ಯೈವ ನಿರಸ್ತಾ|

ಅಥವಾ, ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಿಯರ್ಥಾದ್ಯಾತ್ಮಾತಿರಿಕ್ತಾ ಪಞ್ಚಮ ಪ್ರಕಾರೋರೀಕ್ರಿಯತೇ ತದಾ ವಕ್ತವ್ಯಂ ಕಿಮಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯಮ್? ನ ವಾ ? ಇತಿ ನ ತಾವದ್ವಿತೀಯಃ| ಅತ್ಮಾತಿರಿಕ್ತಸ್ಯಾಜ್ಞಾನ- ತತ್ಕಾರ್ಯಯೋರನ್ಯತರತ್ವಾವಶ್ಯಮ್ಭವಾಭ್ಯುಪಗಮಾತ್|

ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತೇರಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯತ್ವನಿರಾಸಃ

ಆದ್ಯೇ ಬಾಧಕಮಾಹ— ಅಜ್ಞಾನಾನುಸಮ್ಭವೇನೇತಿ|| ಯದ್ಯಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಿರಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯ ತತಾ ಅಜ್ಞಾನಸ್ಯ ತದಾನೀಮವಸ್ಥಾನಂ ಸ್ಯಾತ್| ನ ಹ್ಯುಪಾದಾನೇನ ವಿನೋಪಾದೇಯಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಿರಸ್ತಿ| ಅಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತಾವಜ್ಞಾನಾನುಸಮ್ಭವಾತ್| ತಥಾ ಚಾಜ್ಞಾನನಿವೃತ್ತೇರುಭಯಧಾಸಪ್ಯಸಮ್ಭವೇನ ಸ್ವರೂಪಮೇವ ನಾಸ್ತಿ| ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾ ತು ದೂರನಿರಸ್ತೇತಿ|

ಕಿಚ್ಚು ಘಟಾದೀನಾಂ ಸತ್ತಂ, ಶಶವಿಷಾಣಾದೀನಾಮಸತ್ತಂ, ಘಟಾದೀನಾಮೇವ ದೇಶಕಾಲಾದಿವ್ಯವಸ್ಥಯಾ ಸದಸತ್ತಮಿತಿ ಪ್ರಕಾರತ್ರಯಸ್ಯೈವಾನುಭವಾತ್ ಚತುರ್ಥಪ್ರಕಾರ ಏವ ನಾಸ್ತಿ। ತದಭಾವಾತ್ ಪಞ್ಚಮಪ್ರಕಾರತಾ ತು ಮೋಕ್ಷಸ್ಯಾಷ್ಟಮರಸ ಇವಾತ್ಯನ್ತಾ- ಸಮ್ಭಾವಿನೀತ್ಯಾಹ- ಚತುರ್ಥಪ್ರಕಾರೇತಿ॥

ಮಾಯಾವಾದೇ ಅಧಿಕಾರ್ಯಭಾವವಿವರಣಮ್।

ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವಾದಧಿಕಾರೀ ಚ ನಿರಸ್ತ ಇತ್ಯುಕ್ತಮ್। ತದ್ವಿವರಣಾರ್ಥಮಾಹ-

ವಿಷಯಪ್ರಯೋಜನಾಭಾವಾದೇವಾಧಿಕಾರೀ ಚ।

ನಿರಸ್ತ ಇತಿ ಸಮ್ಭವಃ। ಯೋ ಹಿ ಯತ್ರಯೋಜನಮರ್ಥಯಮಾನೋ ಯಂ ವಿಷಯಂ ಜಿಜ್ಞಾಸತೇ ಸ ಏವ ತತ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಭವತಿ। ಪ್ರಕೃತೇ ಚಾಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವೇನ ವಿಷಯಪ್ರಯೋಜನೇ ನಿರಾಕೃತೇ ಇತಿ ತದಭಾವಾದೇವ ತದವಿನಾಭೂತೋಽಧಿಕಾರೀ ಚ ನಿರಸ್ತೋ ವೇದಿತವ್ಯಃ।

ಮಾಯಾವಾದೇ ಸಮ್ಭವಾಭಾವೋಪಪಾದನಮ್

ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವಾತ್ ಸಮ್ಭವಾಭಾವಃ ಉಕ್ತಃ। ತಮುಪಪಾದಯತಿ-

ತದಭಾವದೇವ ಸಮ್ಭವೋಽಪಿ ॥

ಸತಾಮೇವ ಹಿ ಸಮ್ಭವೋ ಭವತಿ। ಅಜ್ಞಾನಾಸಮ್ಭವೇನ ವಿಷಯಾದ್ಯಭಾವಶ್ಚೋಪಪಾದಿತಃ। ಅತೋ ವಿಷಯಾದ್ಯಭಾವಾತ್ ಸಮ್ಭವೋಽಪಿ ನಿರಸ್ತ ಏವೇತಿ।

ಶ್ರುತಿಸ್ತುತಿಭ್ಯಾಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವಸಮರ್ಥನಮ್

ಏವಂ ವೇದಾದೇರ್ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಣೋರೇಕತ್ವಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವೇ ಅನಾರಮ್ಭಣೀಯತ್ವಪ್ರಸಂಗಾನ್ನ ತತ್ರಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವಮಿತ್ಯುಕ್ತಮ್। ಇದಾನೀಂ ಪರಮಾಪ್ತತಮೇನ ಭಗವತಾ ಶ್ರುತ್ಯಾ ಚ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತಯಾ ಅಭಿಹಿತತ್ವಾಚ್ಚ ತದೇವ ವೇದಾದಿಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಂ ನಾತ್ಮಬ್ರಹ್ಮೈಕೈಕಮಿತ್ಯಾಹ-

‘ದ್ವಾವಿಮೌ ಪುರುಷೌ ಲೋಕೇ ಕ್ಷರಶ್ಚಾಕ್ಷರ ಏವ ಚ।

‘ಇಮೌ’ ಇತಿ ಪ್ರಮಾಣಸಿದ್ಧತಾಂ ಸೂಚಯತಿ। ಪುರುಷೌ ಚೇತನೌ। ಏವಶಬ್ದಸ್ಯ ದ್ವಾವೇವೇತಿ ಸಮ್ಭವಃ। ತದ್ಭಟನಾಯ ಪರಮಪುರುಷಂ ವ್ಯಾವರ್ತಯಿತುಂ ‘ಲೋಕ’ ಇತ್ಯುಕ್ತಮ್।

ಕ್ಷರಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಕೂಟಸ್ಥೋಽಕ್ಷರ ಉಚ್ಯತೇ ॥

ತದನೇನೋತ್ತಮಪುರುಷನಿರೂಪಣಸ್ಯಾವೇಕ್ಷಿತಂ ಪುರುಷನಿರೂಪಣಂ ಕೃತಮ್।

ತತಃ ಕಿಮಿತ್ಯತ ಆಹ-

ಉತ್ತಮಃ ಪುರುಷಸ್ತನ್ಯಃ..

ಅನ್ಯಃ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಮ್। ನ ತ್ವನಯೋರೇವೈಕಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ಕಲ್ಯತ ಇತಿ ಭಾವಃ।

ಅನ್ಯಸ್ಯೋತ್ತಮಪುರುಷತ್ವೇ ಶ್ರುತ್ಯಾದಿಸಮ್ಭವಮತಿಮಾಹ-

..ಪರಮಾತ್ಮೈತ್ಯುದಾಹೃತಃ|

ಆತ್ಮಶಬ್ದೋಽತ್ರ ಚೇತನಪರ್ಯಾಯಃ|

ಯುಕ್ತಿಂ ಚಾಹ—

ಯೋ ಲೋಕತ್ರಯಮಾವಿಶ್ಯ ಬಿಭರ್ತಿ..

ಯೋ ಹಿ ಯಸ್ಯ ಭರ್ತಾ ಸ ತಸ್ಮಾದುತ್ತಮೋ ಯುಕ್ತಃ|

ಆವಿಷ್ಟಸ್ಯ ತನ್ನಾಶೇ ನಾಶಪ್ರಸಂಘ ಇತ್ಯತ ಆಹ—

..ಅವ್ಯಯ..

ತತ್ ಕಥಮ್? ಐಶ್ವರ್ಯಾದಿತ್ಯಾಹ

..ಈಶ್ವರಃ ||

ಸ ಚ ಕಃ? ಇತ್ಯತೋಽಹಮೇವೇತಿ ಸಪ್ರಮಾಣಕಮಾಹ—

ಯಸ್ಮಾತ್ ಕ್ಷರಮತೀತೋಽಹಮಕ್ಷರಾದಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ|

ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ ಪ್ರಥಿತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ||

ಕ್ಷರಂ ಚಾತೀತ ಇತಿ ಚಶಬ್ದಾನ್ವಯಃ| ಲೋಕಶಬ್ದೇನ ಪೌರುಷೇಯಾಗಮ ಉಚ್ಯತೇ|

ತಾತ್ಪರ್ಯದ್ಯೋತನಾಯ ವೇತ್ತುಃ ಫಲಮಾಹ —

ಯೋ ಮಾಮೇವಮಸಮೂಢೋ ಜಾನಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್|

ಸ ಸರ್ವವಿದ್ಭಜತಿ ಮಾಂ ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ ||

ಏವಮಿತ್ಯಸ್ಯ ವ್ಯಾವೃತ್ತಿನಿರಾಸ ಇತಿ|| ಏವಮಿತ್ಯಸ್ಯ ವ್ಯಾವೃತ್ತಿನಿರಾಸಃ ಅಸಮೂಢ ಇತಿ| ನ ಪುನರಶ್ವಕರ್ಣಾದಿವತ್ ಸಂಜ್ಞಾಮಾತ್ರತ್ವೇನೇತ್ಯರ್ಥಃ| ಸ ಸಸ್ವವಿತ್, ಅಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವಾತ್| ಸರ್ವಭಾವೇನ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರೇಣ|

ಏತಚ್ಚ ನ ಯಸ್ಮೈಕಸ್ಮೈವಾಚ್ಯಮಿತ್ಯಾಹ—

ಇತಿ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಮುಕ್ತಂ ಮಯಾಸನಘ|

ಸ ಸರ್ವವಿದಿತ್ಯಾತ್ಯುಕ್ತಮ್|

ತತ್ ಕಿಮ್ ? ಇತ್ಯತ ಆಹ —

ಏತದ್ಬುದ್ಧಾ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಸ್ಯಾತ್ ಕೃತಕೃತ್ಯಶ್ಚ ಭಾರತ ' ||

ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನೀ| ಕೃತಕೃತ್ಯೋ ಮುಕ್ತಃ|

‘ಇನ್ದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಾ ಹ್ಯರ್ಥಾ ಅರ್ಥೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪರಂ ಮನಃ|

ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿಬುಧ್ಧೇರಾತ್ಮ ಮಹಾನ್ ಪರಃ ||

ಮಹತಃ ಪರಮವ್ಯಕ್ತಮವ್ಯಕ್ತಾತ್ ಪುರುಷಃ ಪರಃ|

ಪುರುಷಾನ್ವ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಸಾ ಪರಾ ಗತಿಃ ' ||

ಆತ್ಮಮಹಾನಿತಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಮ್ | ನ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ | ಕಿನ್ನು? ಸಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಸ ಏವಾವಧಿಃ |
ಕುತ ಏತತ್? ಸಾ ಪರಾ ಗತಿಃ, ಗಮ್ಯತ ಇತಿ ಗತಿಃ |

ಏವಂ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರೈಃ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತ ಇತ್ಯಾಹ—

‘ಭೂಮ್ನಃ ಕ್ರತುವಜ್ಜ್ಯಾಯಸ್ತ್ವಂ ತಥಾ ಚ ದರ್ಶಯತಿ’ |

ಸರ್ವಗುಣೇಷು ಭೂಮಗುಣಸ್ಯ ಜ್ಯಾಯಸ್ತ್ವಂ ಮುಖ್ಯತೋ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತ್ವಮಿತಿ
ಸೂತ್ರಾರ್ಥೋತ್ತರಾಭಿಮತಃ |

ಇತಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಮೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವೇನ ಭಗವತಾ ಶ್ರುತ್ಯಾ ಚಾಭಿಹಿತಮ್ ||

ಏವಂ ಪ್ರಕರಣಾರ್ಥಮುಪಪಾದ್ಯ ತಸ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಮಾಹ —

ಇತಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಮೇವ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ವೇನ ಭಗವತಾ ಶ್ರುತ್ಯಾ
ಚಾಭಿಹಿತಮ್ ||

ಇತಿ ಸರ್ವಜ್ಞಮುನಿನಾ ಮಾಯಾವಾದತಮೋಽಖಿಲಮ್ |

ನಿರಸ್ತಂ ತತ್ತ ವಾದೇನ ಸತಾಂ ಸಂಶಯನುತ್ರಯೇ ||

ಅನ್ಯಥಾ ಹಿ ವಿಪ್ರತಿಪತ್ತೇಃ ಸಂಶಯೋ ಭವತಿ |

ಪ್ರಕರಣಾರ್ಥಮುಪಸಂಹರನ್ ತದನುಗುಣಂ ಭಗವದ್ವಾಕ್ಯಮೇವ ಪಠತಿ—

ನಾಸ್ತಿ ನಾರಾಯಣಸಮಂ ನ ಭೂತಂ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಏತೇನ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯೇನ ಸರ್ವಾರ್ಥಾನ್ ಸಾಧಯಾಮ್ಯಹಮ್ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ
ಮಾಯಾವಾದಖಣ್ಡನಮ್ ||

ವಚನಪ್ರಸೂನಮಾಲಾ ಜಯತೀರ್ಥಾಖ್ಯೇನ ಭಿಕ್ಷುಣಾ ರಚಿತಾ |

ಧ್ರಿಯತಾಂ ಸದಯೋ ಹೃದಯೇ ಕಮಲಾಮಹಿಲೇನ ಪುರುಷೇಣ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ—

ಮಾಯಾವಾದಖಣ್ಡನ ವಿವರಣಂ ಜಯತೀರ್ಥಭಿಕ್ಷುವಿರಚಿತಂ

ಸಮೂರ್ಣಮ್

|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

|| ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣವಶೇ ಸರ್ವಂ ಸ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಶಗಃ ಸದಾ ||

|| ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಣ್ಡಲಾಖಣ್ಡಮಣ್ಡಾನಮ್ ||